

PHẦN I. Đặt vấn đề.

1. Lý do chọn đề tài:

Như chúng ta đã biết, ngày nay bậc học mầm non được rất nhiều phụ huynh quan tâm và chú trọng đến. Họ không đơn giản chỉ quan tâm xem con mình đến trường được ăn gì, được ngủ như thế nào?, mà họ còn quan tâm đến việc con mình được các cô dạy những gì và con có nắm bắt, lĩnh hội những kiến thức cô dạy hay không? Như Bác Hồ đã nói: “*Trẻ em như búp trên cành*

Biết ăn, biết ngủ, biết học hành ngoan”

Trong trường mầm non trẻ được tham gia các hoạt động khác nhau: hoạt động âm nhạc, tạo hình, toán, khám phá khoa học... Vì vậy, việc giúp trẻ bước đầu làm quen với toán trong trường mầm non cũng đặc biệt quan trọng. Qua đó tạo cơ hội tốt để giúp trẻ hình thành phẩm chất, năng lực hoạt động cho bản thân như: Tìm tòi, quan sát, so sánh thông qua hoạt động với toán để giúp trẻ hình thành những biểu tượng ban đầu sơ đẳng về toán như: Số lượng, kích thước, hình dạng, định hướng trong không gian. Đối với trẻ mầm non, môn làm quen với toán là một môn quan trọng và cần thiết với trẻ. Môn toán có thể mang lại cho trẻ sự phát triển tư duy đồng thời thông qua môn toán trẻ có thể tìm hiểu khám phá thêm về thế giới xung quanh mình, đến với môn toán trẻ sẽ trở nên tích cực hơn, nhanh nhẹn hơn, trẻ biết đếm, biết phân biệt nhiều hơn, ít hơn, trẻ biết tách gộp chia một nhóm thành hai nhóm trong phạm vi 5, biết về các hình các khối, biết so sánh chiều dài, chiều cao của hai hoặc ba đối tượng, biết xác định các phía của bản thân và của bạn khác....Như vậy, trẻ sẽ dần dần hình thành những biểu tượng sơ đẳng về toán. Chính vì hoạt động làm quen với toán rất quan trọng với trẻ mầm non nên không thể thiếu được sự truyền thụ nhiệt tình của các giáo viên mầm non. Hoạt động làm quen với toán với trẻ thật cứng nhắc và khó tiếp thu, vì vậy, Giáo viên cần tìm tòi nghiên cứu để tìm hiểu những kiến thức mang đến cho trẻ sao cho đơn giản, dễ hiểu và phải gây được hứng thú của trẻ thì trẻ mới tiếp thu kiến thức một cách tốt nhất. Do vậy, tôi mạnh dạn chọn nghiên cứu đề tài: “*Một số biện pháp giúp trẻ 4-5 tuổi hình thành một số biểu tượng sơ đẳng về toán một cách tốt nhất trong trường mầm non*” để nghiên cứu để có những biện pháp để trẻ có thể phát triển tốt nhất ở lĩnh vực này.

2. Mục đích nghiên cứu:

Nghiên cứu về các biện pháp giúp trẻ 4-5 tuổi có thể hình thành một số biểu tượng sơ đẳng về toán một cách hiệu quả nhất.

3. Thời gian và địa điểm nghiên cứu :

- Thời gian: năm học: 2014-2015.
- Địa điểm: Lớp MG nhỡ.
- Đối tượng: Trẻ 4-5 tuổi.

PHẦN II. Giải quyết vấn đề.

1. Nội dung lý luận:

a. Cơ sở lý luận:

Hoạt động làm quen với toán là một hoạt động rất quan trọng đối với trẻ mầm non. Thông qua hoạt động này trẻ biết đếm, biết định hướng, so sánh... Để trẻ có thể nắm được toán thì giáo viên cần gần gũi, hòa mình với trẻ trong các hoạt động học hay hoạt động vui chơi. Học toán vừa giúp trẻ phát triển nhận thức, có những hiểu biết về thế giới xung quanh, về số lượng trong phạm vi 5, kích thước, khả năng định hướng trong không gian, khả năng chú ý, khả năng ghi nhớ, cung cấp các kiến thức sơ đẳng về toán cho trẻ ngay từ thuở ấu thơ, làm nền tảng cho sự phát triển sau này của trẻ một cách tốt nhất. Đặc biệt môn làm quen với toán là một môn cứng nhắc, khô khan, gò bó, khó hiểu đối với trẻ mầm non. Vì thế nên giờ toán các cô cần mang đến cho trẻ nhiều đồ dùng đồ chơi đẹp mắt, mới lạ để gây sự chú ý của trẻ. Từ đó, trẻ có thể lĩnh hội, chú ý nghe và làm theo cô. Với hoạt động làm quen với toán không chỉ là cô làm cho trẻ xem, hay trẻ chỉ nghe cô nói mà trẻ còn được xếp, đếm và chơi với những đồ dùng trực quan mới lạ đẹp mắt mà giáo viên mang đến cho trẻ trong các giờ.

b. Cơ sở khoa học:

Trong quá trình cho trẻ tiếp xúc các hoạt động làm quen với toán, bằng kỹ năng sư phạm cùng với nghệ thuật lên lớp của mình, cô giáo ở trường mầm non sẽ hướng trẻ vào các hoạt động làm quen với toán một cách nhẹ nhàng nhất.

Đối với trẻ ở tuổi mẫu giáo nhỡ (4-5 tuổi), kiến thức về toán của trẻ mới chỉ đơn giản về đếm, thêm bớt tách gộp trong phạm vi 5, các phía của bản thân và của bạn khác..... Trên cơ sở những gì trẻ tiếp thu được ở lứa tuổi trước mà cô cung cấp các kiến thức mới cho trẻ. Khi cung cấp một kiến thức mới cô đều phải cho trẻ được ôn lại kiến thức cũ mà trẻ đã học có liên quan đến kiến thức mới.

Để trẻ mầm non phát triển một cách toàn diện không chỉ là chỉ biết múa, hát, đọc thơ, kể truyện, bên cạnh đó trẻ còn biết hoạt động tập thể, được làm quen với thế giới xung quanh, với toán. Vì thế, các giáo viên cần cho trẻ được tiếp cận, làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi, lúc học lúc chơi, các giáo viên không chỉ dạy trẻ ở trên lớp mà các cô nên trao đổi, kết hợp với phụ huynh về nhà dạy thêm các con để các con có thể nắm chắc các kiến thức sơ đẳng về toán một cách tốt nhất.

2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu:

Trong quá trình giảng dạy tôi thấy môn toán là môn cứng nhắc, khó nhớ nhưng tôi vẫn luôn cố gắng để trẻ có thể nắm được kiến thức tốt nhất. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện tôi đã gặp một số thuận lợi và khó khăn sau:

2.1. Thuận lợi:

- Được sự quan tâm tạo điều kiện của ban giám hiệu nhà trường đầu tư về cơ sở vật chất tương đối đầy đủ.
- Có máy tính, mạng để có thể ứng dụng công nghệ thông tin gây hứng cho trẻ trong các giờ học làm quen với các hoạt động làm quen với các biểu tượng sơ đẳng về toán.

- Trẻ đi học đều, đúng giờ nên việc dạy trẻ trong giờ học cũng tương đối thuận lợi, không bị gây mất hứng thú khi đang giờ học mà có trẻ xin vào lớp làm ảnh hưởng đến kết quả của tiết học.

- Đồ dùng học toán của cô và trẻ tương đối đầy đủ.

2.2. Khó khăn:

- Nghệ thuật lên lớp của giáo viên còn hạn chế.

- Số trẻ trong lớp 2 độ tuổi, nên kiến thức của trẻ còn hạn chế, nên gặp nhiều khó khăn trong việc tổ chức các hoạt động cho trẻ.

- Đồ dùng trực quan còn ít chưa đa dạng phong phú, thẩm mỹ chưa đạt, giá trị sử dụng chưa cao.

3. Các biện pháp nghiên cứu:

Đối với trẻ ở lứa tuổi này rất dễ nhớ nhưng cũng rất mau quên, tư duy của trẻ còn hạn chế, vốn kinh nghiệm chưa cao, sự hiểu biết về cuộc sống chưa có kinh nghiệm. Vì vậy, giáo viên cần cho trẻ làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi và trong giờ học nhằm giúp trẻ có thể làm quen và học thật tốt môn làm quen với các biểu tượng sơ đẳng về toán một cách tốt nhất ở lứa tuổi 4-5 tuổi. Chính vì thế, để trẻ có thể thích thú tích cực trong các giờ học toán và tiếp thu kiến thức tốt nhất thì tôi mạnh dạn đưa ra một số biện pháp sau đây để giúp trẻ hình thành được những biểu tượng sơ đẳng nhất về toán ở lứa tuổi mẫu giáo nhỡ 4-5 tuổi:

- + Sử dụng đồ dùng trực quan, tranh ảnh, sa bàn vào giờ học.
- + Tạo không khí sôi nổi trong giờ học.
- + Tích hợp các môn học khác trong giờ làm quen với toán.
- + Cho trẻ làm quen với toán trong giờ chơi hoặc hoạt động góc.
- + Cho trẻ làm quen với toán trong giờ hoạt động khác.
- + Cho trẻ làm quen với toán trong giờ hoạt động chiều.

3.1. Sử dụng đồ dùng trực quan, tranh ảnh, sa bàn vào giờ học:

Bất cứ giờ hoạt động chung nào bây giờ để có thể gây sự chú ý và hứng thú của trẻ thì giáo viên cần sử dụng đồ dùng trực quan, tranh ảnh sa bàn để gây hứng thú cho trẻ tiếp thu bài học. Đối với môn làm quen với toán lại là một hoạt động khá khó, khô khan và cứng nhắc thì việc sử dụng các đồ dùng trực quan, tranh ảnh, sa bàn vào giờ học thì lại càng cần thiết. Để có thể có những đồ dùng, tranh ảnh thì giáo viên cần tìm tòi, tự làm những đồ dùng tự tạo từ những vỏ hộp bỏ đi hoặc những chai nhựa, hạt... hoặc sưu tầm những tranh ảnh đẹp mắt trên internet để gây hứng thú cho trẻ. Còn đối với sa bàn thì thật cần thiết các con sẽ được nhìn tận mắt được khám phá với những mô hình sa bàn mới lạ, đẹp mắt mà các cô đem đến cho trẻ. Như vậy sẽ làm cho trẻ hứng thú hơn với giờ học tạo được sự hấp dẫn lôi cuốn trẻ vào giờ học. Chính vì xác định được tầm quan trọng của các đồ dùng, đồ chơi sáng tạo là vô cùng cần thiết không thể thiếu được trong các hoạt động học và chơi cho trẻ ở trường mầm non, nhất là với chương trình giáo dục mầm non mới ngày nay thì việc giáo viên biết lựa chọn đồ dùng, đồ chơi sáng tạo vào giờ học rất quan trọng và cần thiết. Đồ dùng, đồ chơi đẹp mắt, sáng tạo, đảm bảo an toàn, phù hợp với bài dạy sẽ gây hứng thú, kích thích giúp trẻ

hoạt động tích cực và sáng tạo, trẻ sẽ tiếp thu bài nhanh hơn đối với hoạt động làm quen với toán trước đây.

Ví dụ: + Từ những vỏ hộp bánh hình chữ nhật giáo viên có thể làm ra được chiếc ti vi hay cái tủ quần áo, tủ lạnh để sử dụng trong các hoạt động dạy trẻ về các hình.

+ Với những tranh ảnh đẹp mắt mà giáo viên tìm trên internet giáo viên có thể giúp trẻ để trẻ học đếm trong phạm vi 5 hoặc nhận biết về màu sắc, các hình...

+ Sa bàn: đã số được tôi sử dụng trong các giờ học toán số lượng trong hoạt động ôn về nhận biết đếm đúng các nhóm có số lượng trong phạm vi 5. Cụ thể: Trong chủ điểm: Thực vật: tôi có thể cho trẻ thăm quan khu vườn của nhà bạn Thỏ, thăm quan vườn cây ăn quả..., với chủ điểm: Động vật: Mời các con đến thăm vườn bách thú... Khi đếm với sa bàn các con sẽ được quan sát với những nhóm đồ vật, con vật mới lạ nên các con sẽ rất thích thú, rồi các con sẽ được đếm để củng cố nhóm đã học và các con sẽ được đặt thẻ số bên cạnh nhóm đó để củng cố các số đã học.

3.2. Tạo không khí sôi nổi trong giờ học:

Trong một giờ hoạt động giáo dục nói chung và trong hoạt động làm quen với toán nói riêng thì giáo viên nên linh hoạt tổ chức cho các trẻ được tham gia hoạt động một cách logic sôi động, không nên để thời gian trống trong giờ hoạt động phải luân chuyển thay đổi làm sao cho giờ học không bị nhàm chán, không khí trong lớp luôn sôi nổi tránh hiện tượng trẻ đùa nghịch hoặc ngồi nhìn ra ngoài không chú ý lên cô, mà trẻ hứng thú hoạt động và giờ học lại đạt hiệu quả cao nhất. Chính vì thế thì giáo viên cần lựa chọn các thủ thuật cho phù hợp để tổ chức các hoạt động cho trẻ. Để trẻ có thể hứng thú với giờ học thì ngay từ khi bắt đầu vào giờ học thì giáo viên phải gây được sự thích thú và chú ý của trẻ. Ngay từ hoạt động ổn định tổ chức thì giáo viên nên chọn nội dung phù hợp với lứa tuổi, với sự thích thú của các con, giáo viên có thể sử dụng những bài thơ, bài hát, những trò chơi vận động nhẹ nhàng... để trẻ hứng thú và tập trung vào cô. Và lúc cô tặng rổ cho trẻ bằng cách phát rổ cho trẻ hay cho trẻ tự lấy rổ rồi về tổ thì cô cũng cần sử dụng những hình thức khác nhau để trẻ thích, tránh sự nhàm chán. Ví dụ như có thể cô bật một đoạn nhạc nhẹ cho trẻ lấy rổ và về tổ, có thể cả lớp đi vòng tròn hát và vận động một bài hát có nhạc sau đó đi lấy rổ và về tổ ngồi... rất nhiều hình thức khác nhau để tổ chức.

Trong giờ học giáo viên nên hỏi nhiều cá nhân trẻ trả lời để trẻ tiếp thu kiến thức sâu hơn và tránh hiện tượng trẻ ngồi quá lâu gây nhàm chán dẫn đến hiện tượng nói chuyện riêng hoặc đùa nghịch. Trong một giờ học cô nên tuyên dương trẻ trước lớp kịp thời để trẻ học tốt hơn. Tuyệt đối không chê trẻ, nhẹ nhàng sửa sai đối với những trẻ thực hiện chưa đúng.

Hiện nay, các giáo viên nên dạy trẻ làm quen với toán dưới nhiều hình thức khác nhau: có thể tổ chức tiết học như một trò chơi xuyên suốt từ đầu tiết học cho đến khi kết thúc tiết học. Như vậy, trẻ sẽ tránh sự nhàm chán, trẻ rất thích được

tham gia các hội thi, các trò chơi khác nhau như hội thi: “Nhà toán học tài ba” hay “ Những nhà thợ may thông thái”, chỉ bằng những cái tên các đội chơi ngộ nghĩnh cũng làm cho trẻ thích thú với các hoạt động của cô hơn rất nhiều như: Đội gấu con, voi con...

3.3. Tích hợp các môn học khác trong giờ làm quen với toán.

Muốn tổ chức một hoạt động có tính logic và sáng tạo đồng thời trẻ tích cực hoạt động thì bản thân tôi là giáo viên trực tiếp đứng lớp phải tìm các cách tích hợp các môn học khác vào trong hoạt động làm quen với toán sao cho nhẹ nhàng và hợp lý nhất tránh sự thô cứng, gò bó.

Giáo viên cần khéo léo phối hợp nhịp nhàng các phương pháp lên lớp và dạy học khác nhau như: Chơi trò chơi, hát, đọc thơ để dẫn dắt trẻ vào tiết học một cách nhẹ nhàng mà trẻ không bị thụ động.

Ví dụ: + Để bắt đầu vào tiết học có thể cho trẻ hát 1 bài theo chủ đề khác nhau:
Chủ đề: Thực vật có thể hát: “Màu hoa”.

+ Với toán số 5 tiết 2: thêm bớt tạo sự bằng nhau trong phạm vi 5. Trong hoạt động ôn có thể tích hợp khám phá khoa học: Cho trẻ thăm một nông trại, trong nông trại có các cây-> Trẻ sẽ được quan sát và biết tên của các cây đó: “Các con hãy quan sát xem trong nông trại có những loại cây gì?” .

Hoạt động làm quen với toán được thực hiện theo kế hoạch của nhà trường đã đề ra theo các chủ đề trong năm. Đối với trẻ 4-5 tuổi trẻ sẽ được tham gia vào các hoạt động sau: Tháng 9: So sánh nhận biết sự bằng và khác nhau về số lượng của 2 đối tượng, tháng 10: So sánh chiều dài của 2-3 đối tượng, sắp xếp theo quy tắc 1-2. Tháng 11, 12, 1: Phân biệt các hình tròn với hình vuông, tam giác, chữ nhật, nhận biết, thêm bớt, tách gộp trong phạm vi 5. Tháng 2: So sánh chiều rộng, chiều dài của 2-3 đối tượng. Tháng 3,4: Xác định các phía, phân biệt các hình, dạy trẻ đo. Tháng 5: Nhận biết các khối: cầu, trụ, vuông, tam giác, xác định vị trí đồ vật so với trẻ và với trẻ khác.

Kinh nghiệm dạy trẻ đếm đúng số lượng mà cô yêu cầu trong giờ học: Làm thế nào để lôi cuốn trẻ vào giờ học và các hoạt động, trẻ hứng thú say mê học toán. Đó là yêu cầu cần thiết với giáo viên trước khi chuẩn bị vào hoạt động tôi đã chuẩn bị tham khảo trong chương trình và tìm tòi những biện pháp tốt nhất. Đồng thời trong tiết học tôi phải luyện cách đếm đúng để giúp trẻ cảm nhận được dạy trẻ từ cách chỉ theo thứ tự, từ trái sang phải, từ trên xuống dưới, dạy trẻ từ đơn giản đến khó, phù hợp với nhận thức của trẻ, trẻ còn được luyện thêm vào hoạt động chiều.

Kinh nghiệm để dạy trẻ so sánh, thêm bớt: Khi dạy đến hoạt động này tôi đã tham khảo nhiều phương diện khác nhau để vận dụng vào bài dạy cho phù hợp. Giáo viên phải có sự chuẩn bị về giáo án và đồ dùng dạy học cho cả cô và trẻ, đồ dùng phải đẹp mắt, hấp dẫn phù hợp với lứa tuổi và bài dạy. Để lôi cuốn trẻ vào các hoạt động tôi đã tạo thêm nhiều đồ dùng gần gũi với trẻ, để trẻ hứng thú với tiết học.

Kinh nghiệm dạy trẻ chia nhóm đối tượng: Giáo viên cho trẻ thực hiện trực tiếp trên đồ dùng trực quan từ việc cho trẻ chia nhóm với nhiều hình thức giúp trẻ hứng thú. Từ đó, giúp trẻ cảm nhận được tính chất nội dung của tiết học.

3.4. Cho trẻ làm quen với toán trong giờ chơi hoặc hoạt động góc:

Trong một giờ hoạt động chung trẻ không thể nắm được nắm được hết các kiến thức sơ đẳng về toán như về tập hợp số lượng, định hướng, không gian..., vì ở lứa tuổi này trẻ rất dễ nhớ mà mau quên. Ta cần cho trẻ làm quen với toán ở mọi lúc mọi nơi, ở giờ chơi và hoạt động góc. Giờ hoạt động góc trẻ được tham gia chơi rất hồn nhiên mạnh dạn. Có thể trẻ tự đổ nhau, chia nhóm.... Chính vì thế khi thực hiện các chủ đề đang học tại các góc chơi của trẻ thì tôi thường tạo môi trường học phong phú cho trẻ “Chơi mà học, học mà chơi”.

Ví dụ: Trong giờ hoạt động góc giáo viên cho trẻ chơi với những hạt gạo, trẻ có thể xếp những hạt gạo thành nhóm, sau đó đếm xem mỗi nhóm có mấy...

Đối với hoạt động chung cần có sự chuẩn bị cho trẻ làm quen trước ở mọi lúc mọi nơi về các hoạt động, có thể dạy trẻ vào lúc chơi hoặc vào lúc trẻ chơi hoạt động góc. Ngoài việc giáo dục đồng bộ cho trẻ, tôi luôn quan tâm đến kiến thức cá nhân trẻ để có kế hoạch bồi dưỡng cho trẻ.

Ví dụ: Tôi biết có những trẻ có kỹ năng thêm bớt so sánh tốt. Sau đó, tôi sẽ có kế hoạch bồi dưỡng thêm, giúp đỡ trẻ phát huy khả năng, kiến thức của trẻ. Đối với những trẻ còn yếu, tôi cũng nắm bắt gần gũi động viên trẻ để trẻ cố gắng theo các bạn dần dần hòa nhập cùng cả lớp.

Để đạt được hiệu quả trong giờ hoạt động chung giáo viên phải có kế hoạch, biện pháp, kinh nghiệm tổ chức những hoạt động nhằm nâng cao khả năng kiến thức về toán học cho trẻ như: Tổ chức cho trẻ đếm, nhận biết các nhóm đồ vật, nhận biết mối quan hệ hơn kém, chia nhóm đối tượng ở mọi lúc, mọi nơi.

3.5. Cho trẻ làm quen với toán trong giờ hoạt động khác:

Trong mọi giờ học khác đều có thể tích hợp môn làm quen với toán để củng cố thêm kiến thức toán học cho trẻ, để củng cố trong giờ học khác thì giáo viên cần sử dụng một cách nhẹ nhàng, liên kết chặt chẽ với tiết học.

Ví dụ: * Trong hoạt động tạo hình: "Vẽ những bông hoa" theo đề tài. Giáo viên có thể tích hợp thêm toán trong lúc quan sát đàm thoại những bức tranh mẫu: Cô hỏi trẻ các bộ phận của bông hoa?

Cô cho trẻ đếm cánh hoa: 1 2 3 4 5 tất cả là 5 cánh.

-> Giúp trẻ được củng cố thêm kiến thức nhận biết đếm nhóm có số lượng 5.

Sau đó, Cô có thể yêu cầu trẻ giơ tay cầm bút lên và hỏi trẻ đó là tay gì? Rồi cho trẻ vẽ trên không.

-> Giúp trẻ được củng cố về tay phải, tay trái

* Trong giờ khám phá khoa học xã hội: Tìm hiểu một số loại quả (chủ đề: Thực vật).

Khi cho trẻ chơi trò chơi củng cố: “Thi xem ai nhanh”, khi kiểm tra kết quả của các đội chơi giáo viên cần cho trẻ được cùng đếm kết quả, như vậy sẽ củng cố thêm về kỹ năng đếm cho trẻ.

Để giáo viên thực hiện tốt nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục và phát triển toàn diện cho trẻ ở trường mầm non đạt kết quả tốt nhất thì sự phối kết hợp với các phụ huynh là rất cần thiết và không thể thiếu được. Trước tiên, ngay trong buổi họp phụ huynh đầu năm học thì tôi đã tuyên truyền trao đổi với các bậc phụ huynh mà các con được học tại trường và đặc biệt là với hoạt động làm quen với toán với trẻ 4-5 tuổi, tôi nêu ra cho phụ huynh để phụ huynh biết con đã được học những gì và con sẽ được học tiếp gì, để phụ huynh củng cố cho các con thêm ở nhà. Ngoài ra, tôi còn trao đổi, tuyên truyền với các phụ huynh vào giờ đón và trả trẻ.

3.6. Cho trẻ làm quen với toán trong giờ hoạt động chiều:

Giờ hoạt động chiều là lúc các cô có thể cho trẻ được làm quen với toán một cách thoải mái và gần gũi nhất, giáo viên có thể cho trẻ ôn lại các kiến thức sơ đẳng về toán đã học trong giờ làm quen với toán ở buổi sáng, thông qua các trò chơi hoặc các hình thức khác nhau để củng cố kiến thức cho trẻ, qua hoạt động chơi trẻ có thể nắm kiến thức sâu và trẻ sẽ nhớ lâu hơn.

Ví dụ 1: Giờ hoạt động chiều giáo viên cho trẻ chơi các trò chơi gần gũi với trẻ nhưng lại củng cố thêm được kiến thức cho trẻ: Cho trẻ chơi trò chơi: “Tập tầm vông” Giáo viên dùng những hạt sỏi nhỏ, cho trẻ đếm xem có tất cả mấy hạt sỏi?, sau đó cho trẻ đọc bài: “Tập tầm vông” rồi đoán xem tay này có mấy? còn tay kia có mấy? Rồi lại gộp hai tay lại có mấy, đếm số hạt sỏi? Qua trò chơi này củng cố thêm kỹ năng tách, gộp trong phạm vi 5..

Ví dụ 2: Trong giờ hoạt động chiều, khi đã cho trẻ ôn bài xong, giáo viên cho trẻ chơi với những hạt gấc mà giáo viên đã sưu tầm, có thể cho các con xếp thành các hình: hình vuông, tròn, tam giác, chữ nhật để củng cố các hình cho trẻ...

4. Ví dụ minh họa: Giáo án minh họa cho một hoạt động làm quen với toán: Số 4 (tiết 3) Dạy trẻ 4-5 tuổi tách và gộp nhóm có số lượng 4.

Hoạt động làm quen với toán

Đề tài: Dạy trẻ 4-5 tuổi tách và gộp nhóm có số lượng 4.

Lứa tuổi: Mẫu giáo nhỏ.

Chủ điểm: Động vật.

Thời gian: 20-25 phút.

Người soạn:

Ngày soạn:

I. Mục đích- yêu cầu:

1. Kiến thức:

- Trẻ biết cách chia một nhóm có 4 đối tượng thành 2 phần.
- Trẻ nắm được số cách chia và kết quả từng cách chia.
- Trẻ biết cách chơi, luật chơi các trò chơi.

2. Kỹ năng:

- Trẻ tạo ra được các nhóm có số lượng là 4, sau đó chia thành 2 phần.
- Trẻ chơi trò chơi đúng cách chơi và luật chơi.

3. Thái độ:

- Trẻ ngoan, chú ý nghe giảng.
- Trẻ hứng thú với giờ học.

II. Chuẩn bị:

- Trẻ: Mỗi trẻ 1 rổ đồ có 4 con cá, 4 con mèo, 2 chiếc đĩa, 1 bảng gài các thẻ số từ 1, 3, 2 thẻ số 2.

+ 4 Nhà 2 nhà có 2 con vật, 2 nhà có 3 con vật.

+ Lô tô nhóm có 1, 2 quả cho trẻ chơi trò chơi.

+ 3 bức tranh có 2 cây, mỗi cây có 2 cành.

- Cô: + Giáo án điện tử.

+ Máy tính, loa, que chỉ.

+ Sa bàn vườn có 1 số cây, rau.

III. Cách tiến hành:

Hoạt động	Hoạt động của cô	Hoạt động của trẻ
I. Ôn định tổ chức.	- Cho trẻ chào. - Giới thiệu hội thi: "Nhà toán học tài ba". - Đến tham dự hội thi này gồm có 3 đội: + Đội hoa hồng. + Đội hoa cúc. + Đội hoa sen.	- Trẻ chào. - Vỗ tay
II. Nội dung dạy: HD1: Phần 1: Ôn luyện đếm trong phạm vi 4.	* Phần 1: " <i>Thử sức</i> ". Bây giờ, các bạn hãy cùng tôi đi đến thăm nông trại. Các bạn hãy quan sát và đếm nhanh xem nhóm nào có số lượng là 2 (3, 4) nhé. Cô chỉ vào nhóm đó và trẻ đếm. Đặt thẻ số tương ứng. Thưởng hoa cho các đội. Thưởng cho mỗi bạn một rổ và một bảng gài.	+ Thăm nông trại, đếm và đặt thẻ số.
HD 2: Phần 2: Dạy trẻ tách và gộp nhóm có số lượng 4.	* Phần 2: " <i>Thử tài hiểu biết</i> ". * Cô cho trẻ tách- gộp 4 thành 2 nhóm theo yêu cầu của cô: - Lần 1: Cô cho trẻ tách- gộp 4 thành nhóm có 1 và nhóm có 3. * Tách 4 thành nhóm có 1 và nhóm có 3: + Cô cho trẻ lấy tất cả các con mèo ra. + Các con đếm xem có mấy con mèo? + Cô gắn thẻ số 4 lên bảng. + Các con hãy xếp 4 con mèo thành 2 hàng, 1 hàng có 1 và 1 hàng là số mèo còn lại nào. + Hàng 1 mèo thì gắn thẻ số mấy? + Lấy thẻ số 1 gắn vào hàng 1 mèo. + Các con đếm xem hàng còn lại có mấy mèo? + Đặt thẻ số mấy? Lấy thẻ số đặt vào. + Nêu kết quả: Xếp 4 mèo thành 2 hàng như vậy mỗi hàng có mấy mèo? Cô gọi 2-3 trẻ nêu kết quả.	-1 2 3 4 tất cả là 4 con mèo. + Trẻ xếp. + Thẻ số 1. + Gắn thẻ số 1. + 1 2 3 tất cả là 3 con mèo. + Thẻ số 3.

	Cô gắn thẻ số 1 và 3 lên bảng. + Cô kết luận: Nếu tách 1 nhóm có 4 đối tượng thành 2 nhóm thì nhóm này có 1 còn nhóm kia có 3. * Gộp nhóm có 1 và nhóm có 3 thành nhóm có 4: + Chúng mình đã xếp 4 mèo thành 2 hàng, 1 hàng có 1 mèo còn hàng kia có mấy con mèo? Cho trẻ đếm lại hàng có 3 con mèo. + Các con hãy xếp 1 mèo vào hàng có 3 mèo nào. + Các con hãy đếm xem tất cả có mấy con mèo? Cho cả lớp đếm 1-2 lần. + Nêu kết quả: Gộp 1 con mèo với 3 con mèo được mấy con mèo? Gọi 2-3 trẻ trả lời. + Cô kết luận: Gộp nhóm có 1 với nhóm có 3 được nhóm có 4. + Cho trẻ cất thẻ số 1 và thẻ số 3. - Lần 2: Cô cho trẻ tách- gộp 4 thành 2 nhóm có số lượng nhiều bằng nhau (cùng bằng 2). Tương tự lần 1. - Cô chỉ vào các cặp thẻ số trên bảng cho cả lớp đếm số cách tách gộp. Đọc kết quả từng cách. - Cô kết luận: Cô chỉ lên bảng và kết luận: + Nếu tách 1 nhóm có 4 thành 2 nhóm thì có tất cả 2 cách tách: cách 1: 1 nhóm có 1 và 1 nhóm có 3; Cách 2: 2 nhóm nhiều bằng nhau và mỗi nhóm có 2. + Nếu gộp 2 nhóm thành 1 nhóm có 4 thì có tất cả 2 cách gộp: Cách 1: Gộp 1 với 3, Cách 2 gộp 2 với 2. - Cô gọi 1 số trẻ nêu lại kết quả. Cô chỉ vào từng cặp số. Cô cất các thẻ số. * Cô cho trẻ tách- gộp 4 thành 2 nhóm theo ý thích của trẻ: - Tách 4 thành 2 nhóm: + Cô thưởng cho mỗi trẻ 1 rổ đồ chơi. + Các con hãy nhìn xem trong rổ của các con có những gì nào? + Các con hãy lấy tất cả các con cá ở trong rổ ra nào? + Các con hãy đếm xem có bao nhiêu con cá nào? + Cô đặt thẻ số 4 lên bảng. + Lấy 2 đĩa ra, các con hãy bày 4 con cá vào 2 đĩa	+ Trẻ nêu kết quả. + 3 bông hoa ạ. + 1 2 3 tất cả là 3 con mèo + 1 2 3 4 Tất cả là 4 con mèo. + Gộp 1 mèo với 3 mèo được 4 mèo. + Trẻ thực hiện. + Trẻ nêu kết quả. + 1 2 3 4 Tất cả là 4 con cá.

HD 3: Phần 3: Luyện tập.	nào? + Hãy đếm xem mỗi đĩa có mấy con cá nào? + Cho cá nhân trẻ đếm số cá và đặt thẻ số tương ứng với số cá ở mỗi đĩa. + Vây bày 4 con cá vào 2 đĩa mỗi đĩa có mấy con cá? + Cô quan sát trẻ và gọi đại diện cá nhân trẻ từng cách tách nêu kết quả và cô gắn các cặp thẻ số lên bảng. 1 cháu bày 1 đĩa có 1, 1 đĩa có 3. 1 cháu bày 1 đĩa có 2, 1 đĩa có 2. + Cô kết luận: Cô chỉ lên bảng và kết luận: Nếu tách một nhóm có 4 đối tượng thành 2 nhóm thì có nhiều cách tách khác nhau. Mỗi cách tách có 1 kết quả khác nhau: Có cách 1 nhóm 1- 1 nhóm có 3; 1 nhóm có 2 - một nhóm có 2. Tất cả các cách mà các con đã làm đều đúng. - Gộp 2 nhóm thành nhóm có số lượng là 4: * Lần 1: Gộp nhóm có 1 và nhóm có 3 con cá. + Bạn nào có 1 đĩa có 1 cá và 1 đĩa có 3 cá giơ tay lên nào. + Các con hãy xếp nhóm có 1 con cá vào đĩa có 3 con cá nào. Bây giờ, các con hãy đếm xem có mấy con cá nào? Vây gộp 1 cá với 3 cá được mấy cá? + Gọi 2-3 trẻ trong cách gộp đó nêu nhận xét: gộp 1 cá với 3 cá được 4 cá ạ. + Cô kết luận: Như vậy gộp nhóm có 1 với nhóm có 3 được nhóm có 4. * Lần 2: Gộp nhóm có 2 với nhóm có 2. Tương tự như lần 1. - Cô kết luận: Có nhiều cách để gộp 2 nhóm với nhau thành nhóm có 4: + Nếu tách 1 nhóm có 4 thành 2 nhóm thì có tất cả 2 cách tách: cách 1: 1 nhóm có 1 và 1 nhóm có 3; Cách 2: 2 nhóm nhiều bằng nhau và mỗi nhóm có 2. + Nếu gộp 2 nhóm thành 1 nhóm có 4 thì có tất cả 2 cách gộp: Cách 1: Gộp 1 với 3, Cách 2 gộp 2 với 2. Cho trẻ cất cá đi vừa cất vừa đếm. Cô cất thẻ số. * Phần 3: “<i>Tranh tài</i>”. - TC 1: “<i>Gắn quả vào cây</i>”	+ Đếm số con cá và đặt thẻ số. + Trẻ trả lời. + Trẻ gộp cá. + 1 2 3 4 Tất cả là 4 con cá + Trẻ nêu kết quả.

III. Kết thúc.	Cách chơi, luật chơi như sau: Cô sẽ phát cho mỗi đội 1 bức tranh, mỗi bức tranh có 2 cây và mỗi cây có 2 cành chưa có quả, yêu cầu các đội hãy gắn quả vào cây và sử dụng nhiều cách tách khác nhau sao cho khi gộp số quả trên 2 cành lại là 4. Thời gian chơi là 1 đoạn nhạc, hết nhạc đội nào nói đúng và nhanh nhất sẽ dành chiến thắng. Cô cho trẻ chơi. Cô nhận xét trẻ chơi. Thưởng hoa cho đội gắn đúng. - TC 2: "Tìm nhà" Cách chơi, luật chơi như sau: Cô có 2 nhà là nhóm 2 quả và 2 nhà là 3 quả. Cô sẽ cho các con tự chọn cho mình 1 lô tô nhóm có 1 hoặc 2 quả, chúng mình vừa đi vừa hát, thời gian chơi là 1 đoạn nhạc khi có tiếng xác xô và hiệu lệnh "Tìm nhà" thì các con phải về nhà sao cho số quả có trên nhà và số quả trên lô tô gộp lại bằng 4, đội nào các bạn tìm đúng nhà sẽ dành được 1 bông hoa. Cô cho trẻ chơi. Cô nhận xét trẻ chơi. + Nhà có mấy? Con có mấy? + Vậy tìm nhà đúng hay sai? + Vì sao? + Như vậy có mấy cách để gộp 2 nhóm với nhau được nhóm có 4? Kết quả như thế nào? - Cô nhận xét tiết học. - CHĐ: Kiểm tra kết quả của 3 đội. - Cho trẻ ra ngoài chơi	+ Nghe cô giới thiệu cách chơi, luật chơi. + Trẻ chơi. + Nghe cô giới thiệu cách chơi, luật chơi. + Trẻ chơi + Trẻ trả lời. + Kiểm tra kết quả.

5. Kết quả:

Quan điểm giáo dục trẻ theo hướng đổi mới giáo viên là người hướng dẫn, tạo cơ hội cho trẻ hoạt động vui chơi tìm tòi khám phá. Trẻ hoạt động không bị áp đặt để phát huy năng lực bản thân, được trao đổi, được nhận xét nên trẻ trở nên năng động hơn.

Sau khi thực hiện chuyên đề LQ với một số biểu tượng sơ đẳng về toán bản thân tôi không ngừng phấn đấu học tập, học hỏi kinh nghiệm đồng nghiệp. Qua các hoạt động học trẻ rất hứng thú tham gia vào các hoạt động học tập trẻ có thể nhớ và học thật tốt hơn hoạt động làm quen với toán.

Số lượng trẻ	Số trẻ hứng thú		Số trẻ chưa hứng thú	
	Số lượng	Tỉ lệ	Số lượng	Tỉ lệ
44	38	86,4%	6	13,6%

PHẦN III. Kết luận và kiến nghị:

1. Bài học kinh nghiệm:

Nhìn chung, trẻ mầm non có những đặc tính tâm lí như sau: Dễ tiếp thu, dễ xúc cảm, hồn nhiên và dễ tin, tư duy mang tính chất cụ thể và biểu cảm. Những đặc tính đó của lứa tuổi nhỏ đã giúp cho việc dạy học diễn ra rất dễ dàng. Tính hồn nhiên dễ tiếp thu, xúc cảm và tính cụ thể của tư duy các em đã tạo nên cơ sở tuyệt vời để phát triển trí tưởng tượng tái hiện và sáng tạo. Đặc tính này khiến cho chúng ta dễ dàng khiêu gọi những cảm xúc của các em, kích thích trẻ tham gia vào các hoạt động chơi và học của cô cũng như hoạt động làm quen với các biểu tượng sơ đẳng về toán.

Cô giáo phải đi sâu nghiên cứu để tạo ra được môi trường tốt cho trẻ hoạt động một cách tích cực nhất, biết tạo hứng thú cho trẻ khi tham gia vào tiết học để trẻ tham gia vào hoạt động học và chơi củng cố không bị gì bó, bắt buộc, có như vậy trẻ sẽ tiết thu kiến thức tốt hơn.

Chuẩn bị tốt đồ dùng dạy học, đồ dùng phải đẹp, phải rõ ràng, màu sắc đẹp phù hợp với nội dung bài dạy, phù hợp với lứa tuổi để trẻ hứng thú với tiết học.

Tham khảo vận dụng các hình thức linh hoạt để dạy trẻ.

Thông qua các môn học khác để củng cố kiến thức đã học: hoạt động tạo hình, hoạt động khám phá khoa học- xã hội, thông qua hoạt động góc, hoạt động chiều, hoạt động chơi của trẻ để củng cố kỹ năng sơ đẳng về toán cho trẻ tạo tiền đề cho trẻ học toán sau này.

Không khí trong lớp học có một ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Chính không khí chung của lớp học đã tạo ra hoàn cảnh thuận lợi cho việc tiếp thu bài học đạt kết quả tốt cho trẻ. Nếu lớp học mà trẻ hứng thú chú ý nghe cô nói và tham gia các hoạt động cô yêu cầu trẻ sẽ nắm được bài rất nhanh mà hiệu quả, nếu tiết học mà trẻ không hứng thú, không chú ý vào cô mà nói chuyện riêng hay đùa nghịch thì tiết học sẽ không đạt được kết quả như mong muốn.

Giáo viên cần phát triển hứng thú, năng lực của mỗi cá nhân trong các giờ học để phát huy thêm tính sáng tạo của trẻ, với những trẻ không hứng thú thì giáo viên cần chú ý gọi trẻ trả lời hoặc bằng cách khác để lôi cuốn trẻ vào tiết học, tham gia hoạt động cùng cô và các bạn.

Để trẻ hứng thú với hoạt động làm quen với toán vừa khó, vừa gò bó thì giáo viên cần tổ chức tiết học dưới nhiều hình thức khác nhau, lồng ghép, tích hợp một số trò chơi: Tìm nhà, ai nhanh nhất..., mô hình, sa bàn: Vườn rau, vườn thú, vườn cây.. các hình thức thi đua giữa các đội, tổ chức hội thi: Nhà toán học tài ba, những nhà thợ may thông thái... để trẻ hứng thú, phấn khởi hơn và sau mỗi cuộc thi nên có phần thưởng, khen ngợi để trẻ phấn khởi, thích thú hơn, để lần sau trẻ cố gắng đạt giải.

Giáo viên phải có lòng yêu nghề, mến trẻ, có lòng nhiệt tình, có lòng ham muốn để mang những hiểu biết của mình về môn làm quen với toán đến cho trẻ.

Giáo viên phải là người giàu kinh nghiệm, phải có tính linh hoạt, có tính tích cực tìm tòi, hỏi hỏi trên internet, phương tiện thông tin đại chúng, học hỏi chi em đồng nghiệp.

Giáo viên cần phải có nghệ thuật lên lớp khi tiếp xúc với trẻ, cần phải nâng cao kiến thức, biết cách xử lý tình huống sư phạm trong và ngoài hoạt động học.

Dạy trẻ mọi lúc, mọi nơi trong các hoạt động, cần chú ý giúp đỡ những trẻ yếu tiếp thu bài chậm, khen ngợi kịp thời với những trẻ học khá hơn để trẻ cố gắng phát huy những khả năng của mình.

Giáo viên phải là người có kiến thức chuyên môn vững vàng. Phải nắm vững đặc điểm nhận thức trẻ để có phương pháp dạy cho phù hợp. Trong giờ hoạt động làm quen với toán giáo viên phải quan tâm đến kiến thức của cá nhân trẻ và khả năng tiếp thu kiến thức của trẻ như thế nào trong tiết học, trẻ có hứng thú với tiết học hay không. Bên cạnh đó, giáo viên không chỉ cho trẻ làm quen với toán trong giờ hoạt động chung mà cần dạy cho trẻ ở mọi lúc, mọi nơi. Đồng thời, giáo viên cần kết hợp, trao đổi với phụ huynh để phụ huynh cùng nhà trường giáo dục các con sao cho các con có thể phát triển một cách toàn diện nhất.

2. Kết luận:

Như chúng ta đã biết: “Hoạt động làm quen với toán” là một hoạt động tương đối khó đối với trẻ mầm non nhưng để trẻ có thể hứng thú và học tốt hoạt động này thì giáo viên phải biết vận dụng tích cực các phương pháp dạy học, làm sao để truyền kiến thức cho trẻ thế nào để trẻ dễ hiểu nhất và nhằm nâng cao kiến thức cho trẻ nhận biết một cách dễ dàng nhất.

Qua những nội dung phương pháp mà bản thân tôi đưa ra với các hoạt động học khác và đặc biệt là với hoạt động làm quen với toán nói riêng thì tôi thấy nhận thức của trẻ trong giờ học đạt được hiệu quả hơn.

Giáo dục làm quen với các biểu tượng sơ đẳng về toán theo hình thức đổi mới giúp cho trẻ được hoạt động thoải mái, trẻ tham gia vào các hoạt động mạnh dạn và tự tin hơn.

Giờ hoạt động làm quen với toán áp dụng hình thức đổi mới nên khi tổ chức hoạt động thì hoạt động được diễn ra một cách nhẹ nhàng, không gò bó, cô và trẻ cùng được tham gia hoạt động một cách thoải mái, mở rộng được kiến thức cho trẻ.

Để giờ hoạt động toán đạt kết quả tốt đòi hỏi giáo viên phải có lòng nhiệt tình, có tính linh hoạt, có lòng yêu nghề mến trẻ, hết lòng về trẻ thơ và có khả năng kiến thức về toán, có khả năng tổ chức các hoạt động một cách nhẹ nhàng, gần gũi, linh hoạt nhất.

Trên đây là một số kinh nghiệm nhỏ bé của mình, tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của ban giám hiệu nhà trường và chị em đồng nghiệp để có những biện pháp để dạy trẻ tốt hơn.

Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm của mình viết, không sao chép nội dung của người khác.

XÁC NHẬN CỦA THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ	Hà Nội, ngày 19 tháng 03 năm 2015 Người viết. (Ký và ghi rõ họ tên) Nguyễn Thị Thu Hiền.

